

[Avaleht](#) > ... > [Kohtumenetlused](#) > [Tsiiviilasjad](#) > [Dokumentide Kättetoimetamine: Õigusdokumentide Ametlik Edastamine](#) > Finland

# Dokumentide kättetoimetamine: õigusdokumentide ametlik edastamine

Sisu koostaja:



European Judicial Network  
(in civil and commercial  
matters)



Soome

## 1 Mida tähendab õigustermin „dokumentide kättetoimetamine“ praktikas? Miks on dokumentide kättetoimetamise kohta kehtestatud eraldi normid?

Dokumentide kättetoimetamine tähendab, et konkreetsele füüsilisele või juriidilisele isikule edastatakse kinnitamist võimaldaval viisil ja seaduses sätestatud vormis talle mõeldud teade. Dokumentide kättetoimetamist reguleerivate normide eesmärgiks on tagada dokumentide usaldusväärne kättetoimetamine asjaomasele isikule ja nende kättetoimetamise kinnitamine.

## 2 Millised dokumendid tuleb ametlikult kätte toimetada?

Enamasti toimetatakse kätte kohtudokumente, näiteks kohtukutseid ja kutseid tunnistajate ilmutamiseks kohtusse. Dokumentide tõendatud kättetoimetamise taotlus ei pruugi olla seotud vaid kohtumenetluses kasutatavate dokumentidega, vaid ka näiteks testamentidega.

## 3 Kes vastutab dokumentide kättetoimetamise eest?

Kohtumenetluses vastutab dokumentide kättetoimetamise eest enamasti kohus. Asjaomase poole taotlusel võib kohus usaldada dokumentide kättetoimetamise kohustuse taotlevale poolele, kui kohus peab seda asjakohaseks.

Muudel juhtudel vastutab dokumentide kättetoimetamise eest see pool, kelle huvides nende kättetoimetamine on.

## 4 Aadressipäringud

4.1 Kas liikmesriigi ametiasutus, kelle poole on pöördutud, püüab omal algatusel välja selgitada kättetoimetatavate dokumentide aadressaadi asukohta, kui märgitud aadress on vale? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 7 lõike 2 punkti c kohane teade

Jah. Esimese astme kohtu (*käräjäoikeus*) kohtutäituritel on juurdepääs rahvastikuregistrile, et kontrollida aadresside andmeid.

4.2 Kas välisriigi kohtuasutustel ja/või kohtumenetluse pooltel on võimalik kasutada liikmesriigi registreid või teenuseid, mis võimaldaksid välja selgitada isiku kehtiva aadressi? Kui jah, siis millised registrid või teenused on olemas ja milliseid menetlusi tuleks järgida? Kas ja kui palju tuleb selle eest tasuda?

Aadressiteenus (*osoitepalvelu*) kaudu on võimalik otsida peaaegu kõigi Soome alaliste elanike kehtivaid

adresse. Aadressiteenuse andmed põhinevad digi- ja rahvastikuandmete ameti (*Digi- ja väestötietovirasto*) hallataval rahvastikuregistri andmetel.

Otsing toimub isiku ees- ja perekonnanime järgi. Kasutada võib nii endist kui ka praegust nime. Otsingufiltrina saab kasutada isiku vanust, sünniaega ja praegust või endist koduvalda.

Otsingu tulemusena kuvatakse iga selgelt tuvastatava isiku aadress, kes on saanud 15-aastaseks ja kes ei ole oma aadressi avaldamist keelanud.

Soomekeelne aadressiinfo: 0600 0 1000

Rootsikeelne aadressiinfo: 0600 0 1001

Liinid töötavad iga päev kl 8.00–22.00.

Teenuse hind on 2,50 eurot/minut + kohaliku lauatelefoni/mobiiltelefoni kõne hind ja kohaliku lauatelefoni/mobiiltelefoni ooterežiimi hind (16. mai 2020. aasta seisuga kuni 1,98 eurot/minut).

Neile numbritele saab helistada vaid Soomest.

Aadressipäringud võib digi- ja rahvastikuandmete ametile saata ka e-postiga. Päringud võib saata soome, rootsi või inglise keeles e-posti aadressil [vtj-todistus@dvv.fi](mailto:vtj-todistus@dvv.fi). Aadressipäringud võib digi- ja rahvastikuandmete ametile saata ka kirjaga aadressil PL 123, 00531 Helsinki. Teenus on tasuta. Päringus tuleb täpsustada, milleks aadressi vajatakse.

Soome patendi- ja registriametil (*Patentti- ja rekisterihallitus*, PRH) ja Soome maksuametil (*Verohallinto*) on ühine veebileht <https://www.ytj.fi>, kus on võimalik teha päringuid äriühingute ja kontsernide andmete kohta. Otsinguid saab teha soome, rootsi ja inglise keeles. Täiendavat teavet võib leida aadressidel <https://www.prh.fi/fi/index.html> (soome keeles), <https://www.prh.fi/sv/index> (rootsi keeles) ja <https://www.prh.fi/en/index.html> (inglise keeles).

4.3 Millist abi annavad liikmesriigi ametiasutused teiste liikmesriikide aadressipäringutele vastamisel dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 7 lõike 1 kohaselt? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 7 lõike 1 kohane teade

Vt vastus, mis on antud eelmisele küsimusele.

## 5 Kuidas dokumendid tavaliselt kätte toimetatakse? Kas on võimalik kasutada ka alternatiivseid viise (lisaks 7. punktis osutatud asenduskättetoimetamisele)?

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku (*Oikeudenkäymiskaari*; 4/1734) paragrahvile 3 toimetatakse juhtudel, kus kohtumenetluse dokumentide kättetoimetamise eest vastutab kohus, need dokumendid peamiselt kätte postiga. Kiri tuleb saata tähitult kättesaamist tõendava väljastusteatega. Kirja võib saata ka otse üksikisiku kodusele aadressile. Sellisel juhul on kirjale lisatud kättesaamist tõendava teatise vorm, mille saaja peab allkirjastama ja kohtule tagastama. Kohtumenetlusega seotud dokumentide (välja arvatud kohtukutsed ja esmakordne vastuse taotlus) kättetoimetamine võib toimuda ka lihtkirjaga, mis saadetakse aadressile, mille asjaomane pool on kohtule teatanud. Lihtkirjaga saadetud dokument loetakse saajale kätte toimetatuks seitsmendal päeval pärast postitamist.

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvile 4 võib juhul, kui postiga kättetoimetamine tõenäoliselt ei õnnestu, dokumendid kätte toimetada kohtutäitur.

Vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvile 2 võib kohus asjaomase poole nõusolekul usaldada dokumentide kättetoimetamise kohustuse taotlevale poolele, kui kohus leiab, et see on põhjendatud. Sellisel juhul teavitab kohus vastavat poolt dokumentide kättetoimetamise ja kohtule kättetoimetamist tõendava teatise saatmise tähtajast. Vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvile 4 toimetab dokumendid sellistel juhtudel kätte kohtutäitur.

Kui kohus on vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvile 4 usaldanud dokumentide kättetoimetamise asjaomasele poolele ning kui seda poolt esindab advokaat või riigi määratud õigusnõustaja, siis võib nimetatud advokaat või õigusnõustaja dokumendid saajale ka isiklikult kätte toimetada. Sellistel juhtudel annab saaja kättesaamist tõendavale teatisele allkirja selle kohta, et ta on dokumendid kätte saanud. Seda dokumentide kättetoimetamise viisi ei tohi kasutada kriminaalasjades.

Dokumendid, mis ei ole seotud kohtumenetlusega, toimetab ametiasutuse või üksikisiku palvel kätte kohtutäitur.

**6 Kas tsiviilmenetluses lubatakse dokumentide elektroonilist kättetoimetamist (kohtu- või kohtuväliste dokumentide kättetoimetamine elektrooniliste sidevahendite, nagu e-post, internetipõhine turvaline rakendus, faks, tekstisõnum jne teel)? Kui jah, siis millist liiki menetluste puhul on see lubatud? Kas sellise dokumentide kättetoimetamise viisi kasutamise võimaluse/lubatavuse suhtes kehtivad sõltuvalt adressaadist (õigusvaldkonna esindaja, juriidiline isik, äriühing või muu ettevõtlussektori liige jne) piirangud?**

Kui dokumentide kättetoimetamise eest vastutab kohus või prokurör, võib vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvi 11 lõikele 3 dokumendi asjaomasele poolele kätte toimetada elektrooniliselt saaja määratud viisil, kui võib eeldada, et saaja saab dokumendist teada ja saadab kättesaamise kohta kinnituse määratud tähtajaks.

Kui dokumentide kättetoimetamise eest vastutab kohus ja asi on seotud teatava võlgnevuse kättesaamise, haldussuhete või rikutud tingimuste taastamise või väljatõstmisega ja kui hageja väidab, et tema arvates ei ole kõnealuses asjas tegemist vaidlusküsimusega, võib vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvi 11 lõikele 3b dokumentide kättetoimetamine toimuda ka telefoni teel. Telefoni teel kättetoimetamisele on kehtestatud lisatingimus, et see peab arvestama vastava dokumendi mahtu ja kvaliteeti ja et saajat tuleb asjaomasest dokumendist teavitada ning ta peab ilma mingi kahtluseta aru saama sellise kättetoimetamise tähendusest. Dokumendi telefoni teel kättetoimetamise järel tuleb saata sama dokument viivitamata saaja poolt määratud aadressile kirjaga või elektrooniliselt, välja arvatud juhul kui see on konkreetsetel põhjustel ilmselgelt tarbetu. Samuti tuleb esitada tõend dokumendi kättetoimetamise kohta telefoni teel.

**6.1 Milliseid elektroonilise kättetoimetamise viise dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõike 1 tähenduses liikmesriigis kasutatakse, kui dokumendid toimetatakse otse kätte isikule, kelle aadress teises liikmesriigis on teada?**

Vt vastus, mis on antud eelmisele küsimusele dokumentide elektroonilise kättetoimetamise kohta.

**6.2 Kas see liikmesriik on kooskõlas dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõikega 2 täpsustanud lisatingimused, mille kohaselt ta aktsepteerib elektroonilist kättetoimetamist, millele on osutatud nimetatud määruse artikli 19 lõike 1 punktis b? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 19 lõike 2 kohane teade**

Ei ole.

## 7 Asenduskättetoimetamine

**7.1 Kas liikmesriigi õigusega on lubatud kasutada muid kättetoimetamise viise (nt teate saatmine kodusel aadressil, avalik teavitamine kohtutäituri, postiteenuse või avaliku teadaande kaudu) olukorras, kus dokumentide kättetoimetamine adressaadile on osutunud võimatuks?**

Kui kohtutäitur on otsinud dokumentide kättetoimetamise eesmärgil isikut, kelle elukoht Soomes on teada, kuid ei ole leidnud ei seda isikut ega kedagi teist, kellel on õigus tema nimel dokumente vastu võtta, ning kui

asjaolude põhjal võib eeldada, et isik hoidub dokumentide vastuvõtmisest kõrvale, tohib kohtutäitur vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvile 7 toimetada dokumendid kätte ükskõik millisele sama leibkonna liikmele, kes on saanud 15-aastaseks, või kui dokumentide saaja on äriühing, siis ükskõik millisele äriühingu teenistuses olevale üksikisikule. Kui ei ole võimalik leida ühtki ülalnimetatud isikut, antakse dokumendid üle kohalikule politseile.

Kui kohtutäitur on toiminud lõikes 1 sätestatud viisil, peab ta saatma dokumentide saaja aadressile vastava sisuga teate. Dokumendid loetakse kätte toimetatuks pärast seda, kui on postitatud lõikes 2 nimetatud teade.

Käesolevas lõikes sätestatud korda ei tohi kasutada kohtukutse kättetoimetamiseks kriminaalasjas süüdistatavale.

Kui saaja asukoha kohta ei ole võimalik teavet saada, siis peab kohus vastavalt kohtumenetluse seadustiku (4/1734) paragrahvile 9 korraldama dokumentide kättetoimetamise avaliku teadaande kaudu. Avalikku teadaannet ei tohi kasutada kohtukutse kättetoimetamiseks kriminaalasjas süüdistatavale.

## 7.2 Kui kasutatakse muid viise, siis kuidas loetakse dokumendid kättetoimetatuks?

Vt vastus, mis on antud küsimusele 7.1.

## 7.3 Kui kättetoimetamise muu viis seisneb dokumentide teatavas kohta (nt postkontorisse) hoiule andmises, siis kuidas sellest adressaadile teatatakse?

Vt vastus, mis on antud küsimusele 7.1.

## 7.4 Millised tagajärjed on sellel, kui adressaat keeldub dokumente vastu võtmast? Kas dokumendid loetakse kättetoimetatuks, kui keeldumine ei olnud õiguspärane?

Kui saaja ei võta kätte toimetatud dokumente postkontorist vastu või keeldub vastu võtmast dokumente, mis on saadetud koos kättesaamist tõendava väljastusteatega, tagastatakse taotlus saatjale. Sellisel juhul ei loeta dokumente kätte toimetatuks (vt näiteks Soome kõrgeima kohtu (*korkein oikeus*) otsus 50:1997). Samuti ei loeta otse koju saadetud dokumente kätte toimetatuks, kui saaja ei ole kohtule tagasi saatnud allkirjastatud teatist, mis tõendab dokumentide kättesaamist.

Saaja võib keelduda kohtutäituri kättetoimetatud dokumentide vastuvõtmisest ainult siis, kui on täidetud teatavad seadustes sätestatud tingimused. Saaja võib muu hulgas keelduda vastu võtmast selliseid dokumente, mis ei ole soome, rootsi või muus, saajale arusaadavas keeles. (Näiteks seadus rahvusvahelise õigusabi andmise kohta kriminaalasjades (*Laki kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa*) või seadus rahvusvahelise õigusabi andmise ja kohtuotsuste tunnustamise ja jõustamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (*Laki kansainvälisestä oikeusavusta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla*)). Kui saaja põhjendamatult keeldub kättetoimetatud dokumente vastu võtmast, loetakse dokumendid siiski kätte toimetatuks.

Kui dokumentide vastuvõtmisest keeldumine on põhjendatud, tagastab kohtutäitur dokumendid saatjale. Sellisel juhul esitab kohtutäitur kirjaliku tõendi selle kohta, et saaja keeldus dokumente vastu võtmast, ning selgitab keeldumise põhjuseid.

## 8 Välisriigist pärit dokumentide kättetoimetamine postiteenust kasutades (dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 18)

8.1 Kui postiteenistus toimetab liikmesriigis adressaadile kätte välisriigist pärit dokumendi olukorras, kus on tarvis kättesaamisteatist (dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 18), siis kas postiteenistus toimetab dokumendi kätte ainult otse adressaadile või tohib ta kooskõlas siseriiklike postiteenust käsitlevate normidega toimetada dokumendi kätte ka muule samal aadressil elavale isikule?

Kui dokumendid saadetakse posti teel Soomes kättetoimetamiseks ja kättesaamise kohta kinnituse saamiseks,

siis jäetakse need hoiule postkontorisse ning saajale saadetakse teade, et ta tuleks neile ise järele. Postkontorist saab dokumendid kätte vaid saaja või tema volitatud isik. Dokumentide kättetoimetamist taotleva isiku nõudel tuleb dokumendid saajale isiklikult üle anda.

**8.2 Kuidas saab liikmesriigi postiteenust käsitlevate normide kohaselt toimetada kätte välisriigist pärit dokumente dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 18 kohaselt olukorras, kus kättetoimetamise aadressil ei ole kätte saadud aadressaati ega ühtegi muud dokumente vastu võtma pädevat isikut (kui see on siseriiklike postiteenust käsitlevate normide kohaselt lubatud)?**

Kui saaja ei lähe postkontorisse dokumentidele järele, siis saadetakse need saatjale tagasi.

Sellisel juhul võib saatja edastada dokumendid saaja asu- või elukohajärgsele esimese astme kohtule (*käräjäoikeus*) koos taotlusega need saajale kätte toimetada. Esimese astme kohtu kohtutäiturid püüavad siis dokumendid saajale isiklikult kätte toimetada.

**8.3 Kas postkontor võimaldab dokumentidele teatava aja jooksul järele tulla, enne kui dokumendid kättetoimetamise võimatuse tõttu tagasi saadetakse? Kui jah, siis kuidas teatatakse aadressaadile, et ta peaks postkontorisse dokumentidele järele tulema?**

Postkontorist saadetakse saajale teade, et ta tuleks saadetisele ise järele. Teates märgitakse ka dokumentidele järele tulemise viimane kuupäev.

Postkontoris hoitakse dokumente nende saabumise nädalale järgneva kahe (2) täiskalendrinädala jooksul.

**9 Kas dokumentide kättetoimetamise kohta jääb kirjalik tõend?**

Kohtutäitur esitab dokumentide kättetoimetamise kohta kinnituse. Ka postiga saadetud dokumentide kättetoimetamise kohta esitatakse tõendid.

**10 Mis saab siis, kui aadressaat ei saa mingil põhjusel dokumente kätte või kui kättetoimetamisel rikutakse seadust (nt kui dokumendid toimetatakse kätte kolmandale isikule)? Kas kättetoimetamine võib sellest hoolimata kehtida (nt kas seadusrikkumist saab heastada) või tuleb dokumendid uuesti kätte toimetada?**

Kui dokumendid toimetati kätte ebaõigesti ja asjaomane pool ei ilmu kohtusse või ei esita temalt nõutud kirjalikku vastust, tuleb dokumendid uuesti kätte toimetada. Väiksema vea korral ei ole vaja dokumente uuesti kätte toimetada.

Kui asjaomane isik väidab, et dokumendid toimetati kätte ebaõigesti, peatatakse asja arutamine, välja arvatud juhul, kui oli tegemist väiksema veaga.

**11 Kui aadressaat keeldub dokumentide vastuvõtmisest kasutatud keele tõttu (dokumentide kättetoimetamise määruse artikkel 12) ning kohus või asutus, kus toimub kohtumenetlus, otsustab pärast kontrollimist, et keeldumine ei olnud põhjendatud, siis kas on võimalik see otsus vaidlustada?**

Õiguskaitsevahendiks on apellatsioonkaebus põhikohtuasjas.

12 Kas dokumentide kättetoimetamise eest peab maksma? Kui jah, siis kui palju? Kas dokumentide kättetoimetamine siseriikliku õiguse alusel erineb olukorrast, kus dokumentide kättetoimetamise taotluse esitas teine liikmesriik? Vt ka dokumentide kättetoimetamise määruse artikli 15 kohane teade, mis puudutab dokumentide kättetoimetamist teisest liikmesriigist

Kui dokumendid toimetab kätte kohtutäitur, kes esitab selle kohta tõendi, tuleb tasuda 85 eurot. Tasu ei kohaldata, kui dokumentide kättetoimetamise eest vastutab kohus.

Dokumentide kättetoimetamine välisriigi õigusabi taotluse alusel on tasuta.

---

■ Viimati uuendatud: 20/01/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.